

CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH Ở TỈNH TIỀN GIANG

ThS. NGUYỄN THỊ NGỌC PHƯỢNG

Học viện Hành chính Quốc gia

1. Một số kết quả cải cách hành chính năm 2004.

Trong kế hoạch cải cách hành chính (CCHC) của tỉnh Tiền Giang giai đoạn 2002-2005, trọng tâm công tác CCHC năm 2004 được xác định là thực hiện triển khai cơ chế "Một cửa" tại cơ quan hành chính nhà nước cả 3 cấp trên địa bàn tỉnh. Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ đảng và chính quyền, công tác CCHC được tập trung đẩy mạnh và đạt được kết quả tích cực, toàn diện cả về thể chế, tổ chức bộ máy, nhân sự và tài chính công.

a. Cải cách thể chế.

Tiếp tục hệ thống hoá, rà soát lại văn bản quy phạm pháp luật (VBQPPL) để tăng cường pháp chế. Trong số 137 văn bản cấp tỉnh được rà soát, có 17 văn bản hết hiệu lực thi hành. Đồng thời, UBND tỉnh đã ban hành mới 70 VBQPPL (trong đó có 50 quyết định, 20 chỉ thị) và 1.128 công văn hành chính, phần lớn là văn bản chỉ đạo, điều hành về lĩnh vực quản lý kinh tế với những thể chế thông thoáng nhằm phát huy tiềm năng nội lực, đẩy mạnh thu hút đầu tư, thúc đẩy kinh tế - xã hội trong tỉnh tăng trưởng nhanh và bền vững hơn.

b. Cải cách bộ máy hành chính.

Tiến hành thành lập mới 2 đơn vị trực

thuộc UBND tỉnh là Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Tiền Giang, Sở Bưu chính - Viễn thông; kiện toàn tổ chức bộ máy, biên chế các sở: Công nghiệp, Khoa học - Công nghệ, Tài chính, Tài nguyên - Môi trường, Ban Tôn giáo tỉnh và Văn phòng UBND tỉnh; nhiều đơn vị trực thuộc sở, ngành và cấp huyện đã điều chỉnh chức năng, nhiệm vụ cho phù hợp với tình hình mới.

c. *Đổi mới, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức (CB,CC).*

Trong năm qua, tuyển mới 200 người (chủ yếu bố trí cho ngành Giáo dục - Đào tạo và Y tế); giải quyết 202 người nghỉ hưu, 185 người thôi việc; cử 564 CB,CC dự các khoá đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ; mở 3 khoá bồi dưỡng đại biểu HĐND cấp huyện nhiệm kỳ 2004-2009 với 333 đại biểu dự học; triển khai thực hiện Đề án đào tạo nguồn nhân lực có trình độ sau đại học của tỉnh Tiền Giang giai đoạn 2004-2010, bình quân mỗi năm phấn đấu đào tạo từ 15-20 tiến sĩ, từ 100-120 thạc sĩ, trong đó chọn 10-15% đi đào tạo nước ngoài. Ngoài ra, UBND tỉnh còn quyết định cho 100 lượt CB,CC đi tham quan, nghiên cứu, khảo sát ở nước ngoài.

d. Cải cách tài chính công.

Đến cuối năm 2004, tất cả cơ quan

hành chính đã thực hiện khoán biên chế và kinh phí hành chính theo Quyết số 192/2002/QĐ-TTg ngày 17-12-2002 của Thủ tướng Chính phủ. Các cơ quan thực hiện cơ chế khoán do sử dụng kinh phí hợp lý, tiết kiệm nên đã có thêm nguồn kinh phí tăng thu nhập cho CB,CC (mức thu nhập tăng thêm bình quân năm 2002 là 2.436.715 đồng/người/năm; năm 2003 là 2.167.040 đồng/người/năm, chưa tính đến số tiền tích lũy lại của đơn vị); hiện có 79 đơn vị sự nghiệp có thu chuyển sang cơ chế tự chủ tài chính theo Nghị định số 10/2002/NĐ-CP ngày 16-01-2002 của Chính phủ, chủ yếu là các đơn vị cấp tỉnh, còn ở cấp huyện thực hiện chậm.

d. Thực hiện cơ chế "Một cửa".

Trong năm 2004, UBND tỉnh đã tập trung chỉ đạo các ngành, các cấp trong tỉnh thực hiện Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg ngày 04-9-2003 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành quy chế thực hiện cơ chế "Một cửa" tại cơ quan hành chính nhà nước, cụ thể:

Tổ chức thực hiện cơ chế "Một cửa" ở 16 sở, 2 công ty (Công ty Cấp nước và Công ty Điện lực). UBND tỉnh chỉ đạo Thường trực Ban chỉ đạo CCHC thẩm định đề án của các ngành còn lại, bao gồm Sở Y tế, Sở Khoa học - Công nghệ, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Giao thông vận tải, Thanh tra tỉnh.

Sau khi UBND TP. Mỹ Tho và huyện Gò Công Tây tổ chức thực hiện thí điểm từ năm 1998, đến quý IV năm 2003, các huyện, thị xã còn lại đã đi vào thực hiện cơ chế "Một cửa" sớm hơn thời gian quy định tại Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ. Bước đầu thực hiện có hiệu quả ở các lĩnh vực nhà đất, đăng ký kinh doanh và công chứng.

Ngày 15-9-2004, UBND tỉnh phê duyệt Đề án thực hiện cơ chế "Một cửa" tại UBND xã, phường, thị trấn (Quyết định số 3719/QĐ-UB) và bắt đầu thực hiện cơ chế "Một cửa" ở cấp xã vào ngày 15-11-2004, bước đầu, tập trung làm thí điểm trên 3 lĩnh vực đất đai, hộ tịch và chứng thực.

Các ngành dọc trên địa bàn tỉnh như Thuế, Công an đã tổ chức thực hiện cơ chế "Một cửa" trên các lĩnh vực: thu thuế, đăng ký hộ khẩu, thủ tục đăng ký xuất nhập cảnh, cấp lại và cấp mới chứng minh nhân dân, các loại thủ tục hành chính (TTHC) thuộc lực lượng cảnh sát giao thông.

Để giảm bớt TTHC, tránh hiện tượng những nhiễu dân, UBND tỉnh ban hành Quyết định số 18/2004/QĐ-UB ngày 08-4-2004 quy định thủ tục, lệ phí, thời gian giải quyết công việc theo cơ chế "Một cửa" tại UBND cấp huyện về các lĩnh vực đăng ký kinh doanh, cấp phép xây dựng, đất đai, chứng thực, chính sách xã hội, văn hoá - thông tin; ban hành Quyết định số 48/2004/QĐ-UB ngày 15-9-2004 quy định thủ tục, lệ phí, thời gian giải quyết công việc của tổ chức, công dân theo cơ chế "Một cửa" tại UBND xã, phường, thị trấn về các lĩnh vực đất đai, hộ tịch, chứng thực.

Nhìn chung, các sở, ngành, UBND cấp huyện đã thực hiện nghiêm túc các loại TTHC, lệ phí; có tiến bộ hơn trước về thời gian giải quyết thủ tục cho tổ chức, công dân, được dư luận xã hội hoan nghênh, nhân dân đồng tình ủng hộ.

Thực hiện cơ chế "Một cửa", trách nhiệm của thủ trưởng cơ quan, đơn vị và CB,CC được từng bước nâng lên, thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao, giải quyết công việc của công

dân và tổ chức kịp thời, đúng nội dung và thẩm quyền, nhiều TTHC phiên hà được sửa đổi, bổ sung hoặc bãi bỏ cho phù hợp, đúng quy định của pháp luật.

Tuy nhiên, việc thực hiện cơ chế “*Một cửa*” ở các cấp vẫn còn một số hạn chế như sau:

- Cán bộ thiếu và yếu về năng lực chuyên môn, một số cán bộ trực tiếp giải quyết công việc của dân ở một số nơi vẫn còn thái độ thiếu tôn trọng, hướng dẫn thủ tục thiếu nhiệt tình, không đến nơi, đến chốn, gây khó khăn, làm mất nhiều thời gian đi lại của tổ chức và công dân. Một số cán bộ quản lý thiếu kiểm tra nên để CB,CC cấp dưới giải quyết TTHC kéo dài so với thời gian pháp luật quy định.

- Một số cơ quan, đơn vị và địa phương chưa thực hiện tốt việc tiếp nhận và giải quyết công việc của tổ chức, công dân theo thẩm quyền và còn tình trạng đùn đẩy, né tránh trách nhiệm giữa cấp trên và cấp dưới, giữa các ngành với nhau; tổ chức bộ máy còn tình trạng vừa thừa, vừa thiếu ở một số cơ quan, đơn vị; chậm triển khai ứng dụng tin học vào công tác quản lý hành chính nhà nước.

- Khi tiến hành cơ chế “*Một cửa*” không ít cơ quan, đơn vị, công chức, kể cả cán bộ lãnh đạo, quản lý còn ngần ngại, sợ đụng chạm đến lợi ích của đơn vị và bản thân.

2. Bài học kinh nghiệm.

Từ thực tiễn thực hiện CCHC trong những năm qua, đặc biệt là từ kết quả CCHC năm 2004 - năm đồng loạt tiến hành cơ chế “*Một cửa*”, tỉnh Tiền Giang rút ra một số bài học kinh nghiệm, cũng là những nội dung mang tính nguyên tắc mà Tỉnh uỷ yêu cầu các cấp, các ngành phải quán triệt trong quá trình thực hiện CCHC đến năm 2010. Đó là:

- Giữ vững và tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng trong CCHC. Mọi quan điểm, tư tưởng, mục tiêu của Đảng phải được thể hiện trong các VBQPPL, trong chính sách của chính quyền và quá trình tổ chức quân chúng thực hiện; gắn liền với việc xây dựng và chỉnh đốn Đảng.

- Đảm bảo thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong tiến trình CCHC, một mặt phải giữ vững quyền tập trung QLNN, giao quyền hạn và trách nhiệm cho người đứng đầu; mặt khác, cần đẩy mạnh quá trình công khai, thực hiện quy chế dân chủ và phải được cụ thể hoá bằng các VBQPPL.

- Tiến trình thực hiện CCHC phải dựa trên cơ sở pháp luật và được bảo đảm thực thi bằng pháp luật. Mọi hoạt động của tổ chức và công dân đều phải dựa trên *Hiến pháp* và pháp luật, tuân thủ pháp luật và quản lý xã hội bằng pháp luật; thực hiện dân chủ công khai trước dân, phát huy những việc dân bàn, dân quyết định. Các hành vi vi phạm pháp luật đều phải được xử lý nghiêm minh, không phân biệt CB,CC hay nhân dân.

- Các chủ trương, giải pháp CCHC phải phục vụ và tạo điều kiện đổi mới kinh tế; giữ vững an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội, giữ gìn kỉ cương trong các hoạt động kinh tế, nâng cao đời sống của nhân dân.

- CCHC là nhiệm vụ quan trọng, phức tạp, do đó đòi hỏi các cấp uỷ đảng, chính quyền phải có định hướng lâu dài, bám sát mục tiêu chung, trên cơ sở đó đề ra những giải pháp đồng bộ, kết hợp chặt chẽ CCHC với đổi mới hoạt động lập quy, cải cách tư pháp. Đồng thời, CCHC phải được tiến hành từng bước vững chắc, có trọng tâm, trọng điểm, lựa chọn khâu đột phá làm điểm, rút kinh nghiệm

ở từng ngành, từng cấp trong từng giai đoạn để thực hiện đạt hiệu quả.

3. Một số giải pháp đẩy mạnh CCHC.

Để công tác CCHC đạt được hiệu quả cao hơn, Tỉnh uỷ Tiền Giang đã ra Nghị quyết số 14-NQ/TU ngày 11-10-2004 về lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ CCHC từ nay đến năm 2010. Song song với việc xác định mục tiêu, nhiệm vụ CCHC, Nghị quyết đã xác định một số giải pháp chủ yếu trong tiến trình thực hiện CCHC đến năm 2010 của tỉnh như sau:

Thứ nhất, tiếp tục đẩy mạnh tuyên truyền, tạo bước chuyển biến nhận thức về chủ trương CCHC giai đoạn 2001-2010 của Chính phủ để có sự thống nhất cao trong toàn Đảng bộ, chính quyền và nhân dân nhằm hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ CCHC theo nội dung Nghị quyết số 14-NQ/TU ngày 11-10-2004 của Tỉnh uỷ.

Thứ hai, nâng cao chất lượng công tác xây dựng văn bản ở các ngành, các cấp. Công khai những văn bản hết hiệu lực hoặc đã được sửa đổi, bổ sung trên các phương tiện thông tin đại chúng; xây dựng văn bản mới phải đảm bảo nguyên tắc đúng luật, hoàn chỉnh, kịp thời, ngắn gọn, dễ hiểu, dễ thực hiện. Rà soát và ban hành các văn bản cụ thể hoá các quy trình công tác, TTHC theo cơ chế "Một cửa".

Thứ ba, thực hiện việc chuẩn hoá theo tiêu chuẩn chức danh CB,CC. Việc đào tạo phải phù hợp với quy hoạch cán bộ; thí điểm việc thi tuyển cán bộ quản lý ở các cơ quan chuyên môn cấp huyện và tỉnh. Tăng cường công tác bồi dưỡng kiến thức QLNN, pháp luật và kỹ năng hoạt động cho CB,CC và đại biểu HĐND các cấp, nhất là ở cơ sở.

Thứ tư, tiếp tục rà soát, sửa đổi quy chế làm việc phù hợp chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của từng cơ quan trên cơ sở phân cấp rõ ràng thẩm quyền hành chính giữa các cấp chính quyền. Tăng cường thanh tra, kiểm tra để nâng cao kỷ luật, kỷ cương hành chính.

Thứ năm, quan tâm đầu tư phương tiện làm việc phục vụ công tác quản lý và thực thi CCHC. Thực hiện việc khoán quỹ lương và chi phí hành chính để các đơn vị chủ động về kinh phí hoạt động. Quản lý sử dụng tài chính công đúng nguyên tắc và tiết kiệm.

Thứ sáu, thường xuyên quan tâm chỉ đạo công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân; đồng thời tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra trong nội bộ cơ quan, đơn vị; đổi mới và nâng cao trách nhiệm của cán bộ quản lý trong việc chỉ đạo, kiểm tra, giám sát việc thực thi nhiệm vụ của CB,CC; tăng cường công tác ở cơ sở.

Thứ bảy, bảo đảm sự lãnh đạo và kiểm tra của các cấp uỷ đảng đối với việc xây dựng và đổi mới hệ thống chính trị, trong đó đổi mới nội dung và phương thức lãnh đạo của Đảng với chính quyền các cấp có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, thúc đẩy CCHC đạt hiệu quả thiết thực □

Nguồn tư liệu:

1. Nghị quyết số 14-NQ/TU ngày 11-10-2004 của Tỉnh uỷ Tiền Giang về lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ cải cách hành chính từ nay đến năm 2010.
2. Báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ cải cách hành chính trong năm 2004 và phương hướng nhiệm vụ năm 2005 của UBND tỉnh Tiền Giang (Báo cáo số 103/BC-UB ngày 05-11-2004).
3. Báo cáo khảo sát thực tiễn cải cách hành chính của đoàn sinh viên thực tập - Học viện Hành chính Quốc gia năm 2004.